

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De [con]fessione fidei qua[m] fecit petrus pro o[mn]ib[us] ca. lxxxv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

quis: sed potest intelligi festum nouorum. id est pentecostes quia predictum est tam de pascha quam de collatione est iohannes Sequitur uero de scenophegia post de encenijs. Ascendit autem iesus ad diem festum. Erat autem hierosolymis probatica piscina cognoscata hebraice beithsaida: quoniam portio huiusmodi in qua iacebat multitudo languentium expectantium aquam motum. Angelus enim descendebat in eam quoniam et mouebat aquam, et qui postquam aquam motum descendebat in eam: sanus fiebat a quacumque detineret infirmitate. Probaton grece latine onis. Sic ergo dicta erat: quia in ea nauchine hostias lauabant. Soler autem collecta aqua pisces non habes piscina dicit quasi officium subdiacones per contrarium. De hac morione incertum est strantes habent.

Harthine erat aque batuli in templo quod officium subdiacones per contrarium ministri strantes habent.

quoniam cepit. Quod autem incertum esset quoniam moueri debebat inde proppendit quod languidi spiritus erat ibi. ad certam horam conueniret tamen si sciret. Tradit a quibusdam quod regina saba uisit in spiritu in domo salus quam nehotia dicebat. lignum uisite crucis. et nunciavit salomoni cum iam recessisset ab eo quod in eo moreretur quod dicitur quod occiso pirata iudei et pederet locum et gereret. Quod tunc salomon defecit illud in terra. ubi post facta est piscina. Appropinquate autem tempore passionis christi superatus est quasi punctis christi. et exinde cepit motio predicta. Sed hoc non est authenticum. Eum autem sanasset ibi iesus homo minime huiusmodi. xxxviii. annos in infirmitate sua percipit ei ut tolleretur grabatum suum. et ibat ferens illud. Grabatum est lectus pauperum ubi tamen capit aliquid quid substratus est. dicitur a graba greco quod est caput. Erat autem sabbatum. Dicebat ergo iudei. Non licet tibi tollere grabatum tuum. Qui respondit. Qui me sanauit dicit ut ire et tollere illud. Cum quod quassent quis est ille. respondit. Nescio. Post inuenit eum iesus in templo et dixit ei. Sanus factus es: iam noli peccare ne deterius tibi corindegat. Tunc homo nunciavit iudeis quod iesus enim sanauerat.

De zelo iudeorum quod christus filium dei se fecit. Caplm. XXXII.

Quoniam ergo argu

erent cum quod in sabbato operabatur aut illis. Patet me usque modo operatur et ego operor. quod dicitur. Non seruis tamen operatur est pater ut putatis. sed spiritus operatur deus gubernando

renouando ut permaneat condita. cum quod ego operor. ergo bonum est quod ago. Constat quod esse sacra mentum quod de rege sabbati legitur. Propterea ergo magis querebat interficere illum. quia pater suum dicebat deum. At iterum iesus. Pater dicitur filium. filius quod uult uiuificat. nec pater iudicat quicquam: sed omne iudicium dedit filio. quia et solus filius uenit in carne ut iudicaret mundum. argueret. et post in iudicio sola filij persona apparebit iudicis. et si quis profuerit a iudice inia: profuerit eam. Predictusque eis quod aliquid. antichristus ueniret non in nomine patris: sed suo. et cum recipere.

De refectioe quattuor milium de septem panibus. Caplm. LXXXIII.

Relictis il

cus mare galilee in deserto. Turba multa ibi esset aut discipulis. Dissercor super turbam: quia tam triuuo sustinent me. nec habent quod manducant. Cuius accipisset a discipulis septem panes et pisciculos panicos. percipit ut discubere super terram. Forre in alia refectioe circa pascha adhuc erat herba super terram. nunc autem pro seruoze terre illam non erat ibi herba: quia post pentecosten erant predictum. Satisfactis autem. milibus uirorum: ablig mulieribus et puillis. de fragmentis implerunt septem sportas. Est autem sporta uas de iunctis et folijs palmarum contexam.

De quodam ceco. Ca. LXXXIII.

Ascendens ie

sus nauim cum discipulis uenit in pre magedon. Eundem locum uocant mare dalmanuta. quia binomi erat. et obliu sunt discipuli tollere panes: et docebat eos. Cauete a sermone phariseorum et saduceorum et herodis. Cuius putaret se facile notatos de panum obliuione arguit eos de modo dicitate filii dei quia eo parte timebant posse egere. Secundum mare cum illi uenit hic cecum. Sed de silibus sufficit nobis aliquid ponere. Alia transim. quia conuincit nica sunt illis.

De professione fidei quam fecit petrus pro oibus. Caplm. LXXXV.

Enit autem iesus

in partes cesaree philippi. Philippi in termino iudee septentrionali constituit sibi ciuitatem quam uocauit cesarea philippi

Euangelica

Upsi memoriam tyberij et sui nominis, et in regio
nephenicis: ubi ab radice libani oriuntur duo
fontes, ior. et dan. quorum rivuli sociati sub mon
te gelboe sub urbe cedari: fecus medicabilia
balnea: iordanem faciunt. Sed nomen eius et suis
nominibus quasi proponit. Tunc hieronymus dicit Quia
ciuitas illa olim dicta edan. ubi vitulum aure
um posuit hieroboam: a quo rivus perfluens dicitur
cuius est iordanis, quasi ex nomine fontis et ciuitatis
cognouit. Ciuitas eadem nunc paneas dicitur. Iosephus
dicit ultra cesaream. c. xx. stadiis modicum
lacu esse: qui a rotunditate phiolae dicitur. sp. plen^{us} et
nunc exuberans. Ibi oritur iordanis, et paulo
post terram ingreditur: et ad radicem libani ebullit
quod primum phisippus tetrarcha deprehendit. Nam
missis in phiolam paleis: eas apud paneas red
ditas inuenit. Sic iosephus vocat fontem sub li
bano. Dicit etiam super seleuciam et quodam lacu na
sci rivum: quem vocat minorem iordanem. et ex duo
bus rivis ad locum qui dicitur aureum templum iouis con
fluentibus iordanis perficitur. Et interrogabat te
sus discipulos suos dicens. Quae dicitur homines
esse filii hominis. Esse filium hominis solum christus uenit.
Ad quem filii tres: alij filij hominum. solum christus filius
hominis uenit. Et illi dixerunt. Alij iohannem bap
tista. alij heliam. alij hieremiam. aut unum ex prophetis
id est helieum. Quia christus baptizabat. putabant
suscitatum baptista. vel prophetam aliquem duorum. qui
transiit iordanem baptizatum figurabant. et
helie et helisei. Hieremiam pro id est. quia sanctifica
tus ab utero legitur. Augustinus. Potest mouere
quod lucas dicit dominum interrogasse discipulos cum
esset iherosolymis. Vnde pro die in via: sed enim
mouet quod nunquam orauit in via. Forte bis quasi
Cuius quasi esset ab illis sua. vel ipsorum sententiam dicit
petrus pro omnibus. Tu es christus filius dei uiuifica. tu es
dominus filius qui uincit es per principibus tuis: et es de
iherosolymis dei uiuifica. Hebraei ei persueuerunt delum uo
care uiuifica in suggillatione idolorum qui non ui
uifica. Et ait iesus. Beatus es simon bariona. i.
bar ionanna. i. filius iohannis. Dicit enim quodam ui
uifica scriptorum corrupte positum iohanna pro iohanna.
Et addidit. Tu es petrus. quod latini et greci di
cunt petram. hebraei et syri cepham. Ideus est. tu
es cephas. Et super hanc petram a quo dicitur petrus
edificabo ecclesiam meam. Vel super hanc petram
qua possessus es qui sola fundamentum est. Et pro
misit se ei daturum clauem regni celorum. Forte
tunc ei solum dedit: vel post resurrectionem cum
alijs. Tunc cepit iesus discipulis suis ne cui
diceret quod ipse esset christus. Ubi intelligendum est

tunc donec eo suscitato quod audierat in aure pro
dicaret super tecta. Tunc cepit eis ostendere: quia
oportebat cum ire hierosolymam et multa pati et
occidi: et tertia die resurgere. Duo scorsum as
sumptio: dixit et petrus. Absit a te domine non erit
tibi hoc. Grecus huiusmodi. Sis tibi domine. Cui dominus.
Vade pro me sathana: non sapiens ea que dei sunt
id est sequere sententiam meam nec aduersari mihi. Sa
thanas enim aduersarium sonat. Fecerunt qui dice
rent petrum non esse correptum: sed sathanam hoc
ei suggerentem. ob eius huiusmodi errorem. quia credidit
sathane. etiam dicitur quod dicitur ei est: beatus es
promissione futuram esse. i. beatus eris. Tunc
conuocata turba cum discipulis ait. Si quis uult
uere post me: abneget semetipsum et tollat cru
cem suam et sequatur me. Crux pro tripliciter tollit
per martyrium. pro mortificatione carnis. per
proximi copassionem.

De transfiguratione domini.

Capitulum LXXXVI.

Post dies septem

et assumpsit petrum iacobum et iohannem fra
tres eius. et duxit illos ad montem tha

bor excelsum ut oraret.

Lucas dicit die viij.
eius die in qua prederat
quidam de eis uisuros
anquam morerentur glo
ria regni. et illum in quo
viderunt connumerans.
Mattheus et marcus
vi. medios tamen ponent
tes. Et notandum quod mattheus dicit iacobum fra
tre iohannis. Augustinus super eplam ad galatas
scribit iacobum episcopum interfuisse transfigurationem
nisi. cui etiam uidetur ambrosius sentire. Et factus
est dum oraret: transfigu
ratus est ante eos.
et facies eius respiciens
ut sicut sol. et vestimen
ta eius facta sunt alba
sicut nix. quia sollo non
potest facere super terras.
Et apparuerunt illis
moyses et helias lo
quentes cum eo de excel
su quem complecturus
erat in hierosolymis. id est mor
te eius. et ait petrus.
Domine bonum est nos hic

Quarto miliario a
nazareth est mons tha
bor: in descensu cuius
melchisedech obula
uit abrae. Secundo
miliario a thabor est
mons hermon.

Uideret trinitas esse in
se exponitur augu
stini et abrae filij et mat
thei. cum mattheus dicat
iacobum zebedel fratrem
iohannis qui maior dicitur
est cum esset minor natus in
terfuisse transfigurati
oni Augustinus uidetur
tradidit: iacobum
episcopum interfuisse. Les
gus autem quod iacobus al
phel minor scilicet qui et